

Harrapatuta gaude El eta potentzia handien estrategien artean

Pello Zubiria Kamino

@pellozubiria

Bake usainik batere ez inondik. Estatu Islamikoa urratsez urrats betez doa lpar-Mendebalde aberatsa desestabilizatzeko bere agenda eta, haren aurrean, potentzia handiek ez dute erabili nahi Afganistandik hasita Maliraino antzua dela erakutsi duen jazarpen militarra baizik. Baretzeko orde, gordintzera egingo du gerrak.

Artez ari da Estatu Islamikoa mendebaldarrok jokatzeko: *artez* trebeki, eta *artez* gu bere artean, tranpan erorarazten.

“Estatu Islamikoa bere planaren ‘bigarren fasean’ sartu da. Siria eta Iraken hala-moduzko kalifatoa ezarrita, orain Mendebaldea kitzikatzen du honek ero moduan erreakzionatuz bere burua hondoratu dezan. Zepo horretan erortzen ari dira politikari gogorrak”. William R. Polk da horrela mintzo *Falling into the ISIS Trap* analisi luzean.

William R. Polk (Texas, 1929) nazioarteko harremanetan aditua dela esatea gutxi da: 1962an Kubako misilen krisiak ia gerrara eramanean zituenean AEBak eta Sobiet Batasuna, Polk aholkulari zegoen John F. Kennedyk gatazka kudeatzeko antolatutako kabinetean.

2014ko ekainean Polkek beste analisi sakon batean (*Understanding Islamic Fundamentalism*) azaldu zuen zein den Estatu Islamikoaren estrategia, aipamen berezia eginez bere ustez hori laburbiltzen duen liburu bati. Honen titulua (*Idarah at-Tawhish*) ingelesez *Management of Desolation* itzuli dute, euskaraz “Suntsiketaren kudeaketa” emango lukeena. Ez dago garbi bere egile Abu Bakr Naji gizon bakarra den ala ezizen hori darabilen komite bat.

Funtzionario yanki zaharraren ustez, Elk egun gutxitan Parisen, Maliko Bamakon, Beiruten eta Egipton –hegazkin errusiara leherraraziz– burutako sarraskiekin lortu du nahi zuena. Frantzia,

Errusia, AEBak eta enparauek ekin diote kanpaina militarri El desegiteko.

Gisa honetako kanpaina militarrek ematen dutena ikusita dago aurretik Afganistanen, Iraken, Libian eta beste hainbat lekutan. “Elk ikasi du lezioa –dio Polkek– baina antza denez gure liderrek ez”.

Hasteko, gerra asimetrico hau asimetricko da kostuetan ere. Elren borroka nahiko merkea da. Landa eremuetan finkatu direnez, zafratuak direnean sakabanatu egiten dira eta ezkutatu, aukera berrien zain. Aldiz, gizarte industrializatueta hiribildu handietan bizi garenok ezin dugu horrelakorik egin.

Haiek koste gutxirekin kalte handia egiten digute, eta guk haiei oso min gutxi sekulako dirutzak gastatuta. 2001ko irailean islamistek mila dolar gastatuta 2.000 heriotza baino gehiago eta seguruena 100.000 milioi dolar baino gehiagoko galerak eragin zizkieten AEBei. Parisko sarraskiak ez zitzaizkien askoz garestiago aterako azaroaren 13an.

2011n Al Kaedak bezala, Elk oraino erasoekin aurreikusitako mendebaldarrok bonboka erantzungo diegula. Milioika jendeke ihes egingo dute, baina are gehiago geldituko dira lekuan bertan eta gure txikizio itsu masiboez herritarrek Elren besoetara eramango dituzte.

Mendebaldarrok diru asko xahutzen dugu eraso militarretan, pleinitzen da Polk, baina gutxi jendeen bihotzak gureganatzen. “Ez baitugu oraindik ulertu zer den gerrillen gerra bat”.

Napoleonek Espainia inbaditu zuenean, XIX. mendean, ezin zuen ulertu nola ez zieten ongi etorririk egiten espainiarrek. Absolutismotik askatzera iritsiak ziren arren –beren ustean– soldadu frantsesak, gerrillariak eta populazioaren gehiengoak ez zuten haiengan ikusten armada atzerritar zanpatzailea baizik. Napoleonek beranduago idatziko zuen gerrillari iberiar haiek suntsitu zutela bere proiektua.

Estatu Islamikoak badauka agenda

Dio William R. Polkek hiru etapa aurreikusten dituela Elk bere estrategian. Lehenean, etsaia umiliatu, kaosa zabaldu potentzia atzerritarra eta haien esku-makilak nekatu eta ero arazteko, gerrillariak agintea efikaziaz nola erabili ikasten duten bitartean.

Bigarren fasean, txikizioa zabaldu –gazelaniaz norbaitek “*propagación del salvajismo*” itzuli du–. Eskala txikiko erasoak Asian, Afrikan edo European. Orain ikusten ari gara. “Elren estrategiak espero du AEBak eta gurutzatuak [potentzia atzerritar jentilak] kontraeraso militarrean abiatuko direla, horrela lagunduz jihadaren hedatzeari, milaka gazte erresistentzian parte hartzera bultzatuz”.

Jihadistek potentzia handiak lotsaizun uztean hauen errepresaliak piztu nahi dituzte, jatorrizko biztanleen eta atzerritarren arteko etena sakondu eta segurtasun gastuak handitzeko. Kostuan datza gaoa.

Reuters agentziak banatutako argazkian, polizia frantsesak Eiffel dorre inguruak zaintzen azaroaren 14an, Parisko sarraskiaren biharamunean. Salbuespen egoeran dago Frantziako estatua hiru hilabeterako eta gobernuak gerrarako gastuek aurrekontuetan zeuzkaten mugak ezabatu ditu.

Ez da kasualitatea turismo eta aisia lekuak eraso izana udazken honetan. Malin, Bamakoko hotel famatu bat. Hegazkin errusiar bat leherrarazteko, Sinaiko (Egipto) Sharm el Sheij bakantza gunetik zetorrena. Parisen, modako diskoteka, ostatuak... Horien oihartzuna ikaragarria izan da, kolpetik Mendebaldean herritarrek lehentasun nagusitzat segurtasuna jarri dute.

Jihadisten jomugak ugariak direla ohartu gara. Estaturen instituzioak, bankuak, zentral elektrikoak, zentral nuklearrak, merkatal guneak, antzerkiak... Horiek denak behar badira babesu, segurtasun gastuak tiroaren abiadan handitu dira. Bat batean, gehiago murrizteko ez bazen ukitu ezin zen gastu publikoan atal bati mugak kendu zaizkio: armada eta segurtasunean edozein

salbuespen onartuko da, Frantzian era-kutsi dutenez.

Estatu Islamikoa, horrela, hirugarren fasean sartzeko moduan dago, "gizarte borrokalaria" edo kalifatoa eraikitze-ko fasean. Estatu Islamikoa zoro banda bat dela uste dutenek hobeto begiratu beharko dute beraien jabegoan hartu dituzten lurraldeetan darabilten politika; hurrengo *Net Hurbilen* gehiago horretaz.

Beraz, Europa, AEB eta Errusia pixkanaka barnatuz doaz lehen ere nozitu duten panoraman: Napoleon muturrez aurrera sartu eta erori zen bezala Espainian, japoniarrei Txina inbaditzean botika beretik eman zien Mao Zedongek, antzekoa Ho Chi Minhek Frantziari eta AEBei Vietnamen, oro bat afganiarrek errusiarrei...

Hori gutxi balitz, Ipar-Mendebaldeko potentzia handiek ez dute lortzen Estatu Islamikoaren kontrako fronte bakarra antolatzerik, beren aliatutzat dauzkatelako... justu EI sortu eta diruz lagundu duten potentzia txikiagoak.

Nafeez Ahmed aditu britainiarrek azaldu du zergatia "NATOk babesten du Estatu Islamikoa" artikuluan: "Mendebaldeko terrorrea sustatzen duten errejimien musulmanen mende dago, horien beharra duelako Ekialde Hurbilean, Mediterraneokoan eta Asiako Erdialdean dauden petrolio eta gasak eskuratzeko".

William R. Polk ez da baikorra bere 86 urteekin: "Zoritxarrez, iruditzen zait abiatu gara beldurrez, haserrez, ez-beharrez eta oinarrizko askatasunen galeraz betetako hamarkada bat edo gehiagoren bidean". ■

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

zuri begira